Arolygiaeth Gofal **Cymru**
Care Inspectorate **Wales**

Adroddiad Arolygu Gofal Plant ar gyfer

Sioned Roberts

Pwllheli

Dyddiad yr arolygiad wedi'i gwblhau

24 Chwefror 2020

Llywodraeth Cymru © Hawlfraint y Goron 2019.
Cewch ddefnyddio ac ailddefnyddio'r wybodaeth sydd yn y cyhoeddiad hwn (ac eithrio logos) yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng, o dan delerau Trwydded Agored y Llywodraeth. Gellir gweld Trwydded Agored y Llywodraeth ar wefan yr Archifau Gwladol, neu gellwch ysgrifennu at The Information Policy Team, The National Archives, Kew, London, TW9 4DU, neu anfon e-bost at:psi@nationalarchives.gsi.gov.uk. Rhaid ichi atgynhyrchu ein deunydd yn fanwl gywir, a pheidio â'i ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol.

Graddau	Yr hyn y mae'r graddau yn ei olygu
Rhagorol	Mae'r rhain yn wasanaethau sy'n ymrwymedig i wella'n barhaus ac mae ganddynt lawer o gryfderau, gan gynnwys enghreifftiau arwyddocaol o ymarfer ac arloesi sy'n arwain y sector. Mae'r gwasanaethau hyn yn darparu gofal a chymorth o ansawdd uchel a gallant ddangos eu bod yn gwneud cyfraniad cadarn tuag at wella llesiant plant.
Da	Dyma wasanaethau sydd â chryfderau a heb unrhyw feysydd pwysig sydd angen eu gwella'n sylweddol. Maent yn rhagori ar y gofynion sylfaenol yn gyson, gan sicrhau canlyniadau cadarnhaol i blant a hyrwyddo eu llesiant yn rhagweithiol.
Digonol	Mae'r rhain yn wasanaethau lle mae mwy o gryfderau na meysydd i'w gwella. Maent yn ddiogel ac yn bodloni'r gofynion sylfaenol ond mae angen gwelliannau er mwyn hybu llesiant a gwella canlyniadau i blant.
Gwael	Mae'r rhain yn wasanaethau lle mae mwy o feysydd pwysig i'w gwella na chryfderau ac mae enghreifftiau arwyddocaol o ddiffyg cydymffurfio sy'n effeithio'n negyddol ar lesiant plant. Lle mae gwasanaethau'n wael, byddwn yn cymryd camau gorfodi ac yn cyflwyno hysbysiad diffyg cydymffurfio

Disgrifiad o'r gwasanaeth

Mae Sioned Roberts wedi cofrestru i ofalu am 10 o blant o'i chartref yn Sarn,ger Pwllheli, lle mae'n byw gyda'i theulu. Gall plant i fyny at 12 oed fynychu'r gwasanaeth. Mae'r gwasanaeth ar agor o 7:30yb tan 17:30 yh o ddydd Llun i ddydd Gwener. Mae'r tŷ mewn ardal gwledig lle gall plant gael cyfleoedd i chwarae tu allan. Mae hwn yn wasanaeth cyfrwng Cymraeg ac yn darparu Cynnig Gweithredol yr Iaith Gymraeg.

Crynodeb o'n canfyddiadau

Theme	Rating
Lles	DA
Gofal a Datblygiad	DA
Yr amgylchedd	DA
Arweinyddiaeth a Rheolaeth	DA

Crynodeb o'n canfyddiadau

1. Asesiad cyffredinol

Mae plant sy'n mynychu'r gwasanaeth hwn yn hapus, bodlon ac yn gwir fwynhau eu hamser yno. Cynigir amrywiaeth da o weithgareddau sy'n hybu datblygiad a boddhad plant a'u galluogi i wneud penderfyniadau a dewisiadau eu hunain. Mae'r warchodwraig yn brofiadol a mae'n ymateb i anghenion a gofynion plant. Roedd perthynas hoffus a gofalgar wedi datblygu rhyngddynt. Mae ganddi gymhelliant da sy'n sicrhau ei bod yn gwneud newidiadau er gwell i fywydau'r plant yn ei gofal. Mae'r amgylchedd yn ddiogel ac addas gydag ystod o adnoddau.

2. Gwelliannau

Dyma'r arolwg cyntaf ers cofrestru.

3. Gofynion ac argymhellion

Rydym wedi gwneud argymhellion ynghylch cryfhau rhai gweithdrefnau diogelwch a chofnodi arferion hylendid o'r adnoddau.

1. Lles Da

Crynodeb

Mae'r plant yn hapus, hyderus a chysurus ac yn mwynhau eu hamser gyda'r warchodwraig. Maent yn llwyddo i gyfathrebu gyda'r warchodwraig, a gwrandewir ar eu dymuniadau. Maent yn teimlo'n hapus yn eu cynefin sy'n hwyluso eu datblygiad a meithrin eu hannibyniaeth. Mae'r plant yn rhyngweithio'n dda ac wedi meithrin perthynas glòs a chynnes gyda'r warchodwraig.

Ein canfyddiadau

Rhoddir gwrandawiad i lais y plentyn yn y gwasanaeth hwn. Roedd y plentyn ieuengaf yn defnydddio dulliau di-iaith i gyfathrebu'n llwyddiannus. Roeddynt yn ymateb i gwestiynau cyson fel *'wyt ti isio chwarae efo..?' 'wyt ti isio kiwi neu oren?* ac yn y blaen gan wneud penderfyniadau syml a mynegi eu dyheadau. Roedd rhyddid i'r plant symud o un gweithgaredd i'r llall gan roi cyfle i ddangos hoffter, yn arbennig wrth iddynt chwarae rôl a gwisgo i fyny ar ôl cinio. Gwelsom bod y plant yn derbyn anogaeth gyson i gyfathrebu yn y Gymraeg a'r rhai lleiaf yn derbyn cymorth cyson i ynganu geiriau, er mwyn datblygu eu sgiliau llythrennedd. Mae'r plant yn mynegi eu hunain yn eithriadol o dda a iaith eu cartref yn cael ei dathlu a'i hyrwyddo.

Mae'r plant yn hapus a dedwydd, gyda pherthynas gyfeillgar a chynnes wedi ei meithrin gyda'r warchodwraig. Roedd y plant yn chwarae'n fodlon ac yn hyderus wrth iddynt siarad a sgwrsio gyda ni o'r cychwyn cyntaf. Roedd gwaith y plant wedi eu arddangos oedd yn rhoi teimlad o berthyn iddynt. Braf oedd gweld eu llwyddiannau yn cael eu dathlu a'u balchder amlwg hwythau wrth ddangos eu gwaith i ni.
Mae'r plant yn rhyngweithio'n dda gyda'i gilydd rhan fwyaf o'r amser Roedd y plant yn derbyn canmoliaeth gyson ac yn ymateb yn dda gan ddangos eu bod yn dechrau dysgu rhannu a chyd-chwarae, er enghraifft wrth chwarae gyda'r toes. Roedd y plant yn hapus i chwarae'n annibynnol neu gyda'i gilydd a'r warchodwraig a hefyd cyfleoedd i ymlacio'n dawel pan fo angen.

Mae'r plant yn mwynhau'r cyfleoedd chwarae a dysgu ac yn gwneud penderfyniadau a dewisiadau am eu gweithgareddau. Roedd y plant yn mwynhau'r chwarae dychmygus wrth gasglu'r bwyd tegan ar gyfer picnic ac yn sgwrsio am eu dewisiadau. Roedd y plant yn mwynhau gwrando ar stori a hefyd wrth ddewis lluniau ar gyfer lliwio. Gwelsom luniau o'r amrywaieth eang o weithgareddau mae'r plant yn cael cyfleoedd i'w mwynhau, megis, pobi a choginio, hel mwyar duon, a mynd ar dripiau i'r traeth, y parc a'r fferm gwningod.

Mae plant yn cael cyfleoedd da i ddatblygu, dysgu a meithrin eu sgiliau annibyniaeth, sy'n eu galluogi i ddilyn eu diddordebau a gwneud pethau drostynt eu hunain. Roedd y plant yn llwyddo i fwydo eu hunain i raddau helaeth, ac yn derbyn anogaeth i wneud hynny. Wrth chwarae gyda thoes, roedd y plant yn meithrin hyder i fod yn greadigol wrth ddilyn esiampl

y warchodwraig i rolio a thorri siapiau. Roedd ymarferion heriol i blant eu cwblhau drwy gwblhau lluniau gyda siapiau o does, a hwythau'n mwynhau gwneud.

2. Gofal a Datblygiad Da

Crynodeb

Mae gan y warchodwriag y wybodaeth a'r profiad i sicrhau eu bod yn diwallu anghenion plant a'u cefnogi yn eu chwarae a'u dysgu. Mae hi'n gweithio'n ddiwyd i sicrhau diogelwch plant a gall reoli'r rhyngweithio rhyngddynt gan sicrhau eu bod yn derbyn cefnogaeth gadarnhaol. Mae anghenion unigol yn cael eu diwallu'n amserol.Mae'n darparu gweithgareddau sy'n hyrwyddo datblygiad a dysgu plant.

Ein canfyddiadau

Mae'r warchodwraig wedi rhoi gweithdrefnau ar waith i sicrhau diogelwch plant. Roedd arferion glanhau cadarn ar waith ac arferion hylendid da. Roedd y bwrdd yn cael ei ddiheintio ar ôl chwarae toes a chyn amser byrbryd a chinio. Drwy sgwrs gwelsom bod y warchodwraig yn gwbl wybyddus â gweithdrefnau diogelu plant ac yn gwybod pryd a ble i gael cymorth. Roedd cofnodion o ymarferion tân bob hanner tymor yn nodi bod y plant yn ymarfer clywed y larwm ond nad oeddynt yn ymarfer gadael y tŷ a thrafodom sut i ddatblygu hyn. Roedd y warchodwraig yn hybu ffordd iach o fyw drwy sicrhau bod diod ar gael i blant bob amser, eu bod yn derbyn byrbryd iach o ffrwythau a hefyd cyfleoedd aml i chwarae yn yr awyr iach. Gwelsom bod y warchodwraig yn dilyn canllawiau rheoli heintiau wrth newid clwt.

Mae'r warchodwraig yn hybu ymddygiad cadarnhaol ac yn deall sut i reoli ymddygiad gan weithredu hyn mewn ffordd gyson a theg. Roedd y warchodwraig yn treulio llawer o amser yn chwarae ar lawr gyda'r plant a'u hannog i gyd-chwarae a rhannu. Roedd plant yn derbyn canmoliaeth am lwyddo i gyflawni'n annibynnol. Pan ddigwyddodd un enghraifft o ymddygiad di-eisiau, deliodd yn syth â'r mater gan esbonio a rhesymu gyda'r plentyn yn effeithiol. Mae'n trin y plant gyda pharch gan weithredu fel rôl model da i'r plant, ac adlewyrchir hyn yn ymddygiad gwrtais y plant.

Mae'r warchodwraig yn ymwybodol o ddatblygiad unigol y plant ac yn darparu adnoddau a gweithgareddau chwarae a dysgu sy'n addas i'w hoed a'u camau datblygiad. Roedd yn arddangos sgiliau da i hybu datblygiad ieithyddol plant drwy ailadrodd geiriau, yn hybu sgiliau rhifedd gan gyfrif wrth chwarae. Mae'r sylw parhaus a'r sgwrsio yestynnol yn hybu sgiliau ieithyddol y plant. Mae gan y warchodwraig gefndir o weithio mewn ysgol a a gŵyr sut i gynnal diddordeb plant gan gynnig amrywiaeth o weithgareddau'n amserol. . Roedd yn llwyddo i ddiwallu anghenion unigol drwy ei hadnabyddiaeth o'r plant.

3. Yr amgylchedd **Da**

Crynodeb

Mae'r warchodwraig yn darparu gofal o ystafelloedd pwrpasol yn ei chartref. Mae gweithdrefnau addas ar waith i sicrhau diogelwch y plant. Mae'r warchodwraig yn sicrhau fod gan y plant ardaloedd ac adnoddau cyffrous i blant archwilio. Mae'n darparu gweithgareddau amrywiol ac adnoddau addas i gynnal diddordeb plant.

Ein canfyddiadau

Mae'r warchodwraig yn ymblethu gweithdrefnau effeithiol i'w harferion dyddiol i sicrhau diogelwch a lles y plant. Ceir gatiau diogelwch i'r grisiau ac yn y mynediad i'r gegin. Hefyd mae'r gard tân wedi ei gysylltu i'r wal yn unol ag argymhelliad yr adroddiad cyn cofrestru. Gwelsom nad oedd y drws allanol yn cael eu gloi bob amser, a thrafodwyd newid yr arfer hwn, a gwnaethpwyd hynny yn ystod ein hymweliad. Roedd yr amgylchedd yn lân a diogel. Roedd tyweli papur a sebon hylif ar gael i'r plant yn yr ystafell ymolchi sydd wrth ymyl yr ystafell chwarae. Roedd y warchodwraig wedi cwblhau asesiad risg cyffredinol ac yn cofnodi'r adolygiadau rheolaidd. Gwelsom bod y giat i'r ardal tu allan yn gadarn er nad oedd yn bosib gosod clo, ond roedd gweithdrefn mewn lle i oruchwylio'r plant bob amser. Byddai gosod giat ym mhen pella'r ardal yn gwella diogelwch yr ardal i blant.

Mae'r warchodwraig wedi sicrhau bod yr amgylchedd yn cynnwys ardal chwarae dan do sy'n galluogi'r plant i chwarae'n rhydd. Mae ardal eang lawr y grisiau sydd wedi ei rhannu'n ardal chwarae a lolfa gyda rhyddid i'r plant ddefnyddio'r ardal i gyd. Mae'r ardal chwarae wedi ei gosod mewn ardaloedd profiad amrywiol i gyfoethogi profiadau'r plant. Roedd ardal chwarae rôl, grotto Siôn Corn ac ardal y cartref i gynnal diddordeb y plant. Mae'r ardal chwarae yn olau a chroesawgar gydag arddangosfeydd priodol ar y waliau. Mae'r adnoddau yn hygyrch i'r plant ac yn meithrin eu hannibyniaeth.

Mae'r warchodwraig yn darparu teganau ac adnoddau addas sy'n hygyrch i'r plant. Roedd celfi addas i blant gyda byrddau a chadeiriau bach safonol. Gwelsom bod y teganau yn lân ac wedi'u cynnal a'u cadw'n dda a diogel, ac argymhellwyd cofnodi'r arfer hylendid hwn yn ei dyddiadur. Mae'r adnoddau yn ennyn chwilfrydedd y plant ac yn rhoi mwynhad iddynt, yn arbennig y toes a'r offer i greu gwahanol siapiau. Roedd yr arddangosfa dymhorol o stori'r geni

4. Arweinyddiaeth a Rheolaeth **Da**

Crynodeb

Mae'r warchodwraig yn deall ac ymarfer eii chyfrifoldebau ynghylch rheoliadau. Mae'n sicrhau ei bod yn mynychu cyrsiau perthnasol i wella a datblygu'r gwasanaeth.

Ein canfyddiadau

Mae'r warchodwraig yn darparu ffeil polisïau manwl a chyflawn ac yn sicrhau bod y gweithdrefnau priodol yn cael eu gweithredu yn eu harferion dyddiol. Gwelsom gofnodion bod y polisïau yn cael eu hadolygu'n rheolaidd. Mae'r warchodwraig yn darparu datganiad o ddiben cynhwysfawr er mwyn sicrhau bod rhieni yn cael mynediad at wybodaeth digonol am y gwasanaeth. Mae'n caffael gwybodaeth drylwyr o blant cyn iddynt gychwyn yn y gwasanaeth a chedwir y wybodaeth mewn modd priodol. Roedd y warchodwraig yn dangos dealltwriaeth lwyr o'i chyfrifoldeb i hyrwyddo'r Gymraeg a mae'n darparu Cynnig Gweithredol yr iaith Gymraeg.

Mae'r warchodwraig yn dilyn camau er mwyn adolygu ansawdd y gofal. Gwelsom samplau o holiaduron rhieni a phlant a oedd yn ganmoladwy iawn o'r gofal a'r gwasanaeth. Roedd y warchodwraig wedi darparu adroddiad ansawdd gofal gan nodi datblygiadau i'r dyfodol. Trafodwyd yr arfer da o anfon copi'n flynyddol i Arolygaeth Gofal Cymru (AGC).

Mae'r warchodwraig yn cymryd ei dyletswyddau o ddifrif ac yn hunan-ddisgybledig. Roedd yn gweithio'n ddiwyd i gynnal rheolaeth lwyr o'i hamser a'r adnoddau. Mae'r warchodwraig yn sicrhau bod tystysgrifau yswiriant priodol a gwiriad y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd yn gyfredol. Mae'r warchodwraig yn meddu ar gymhwyster priodol ac yn mynychu cyrsiau yn rheolaidd i sicrhau bod ei gwybodaeth iechyd a diogelwch yn cael ei ddiweddaru ac i ddatblygu ei gyrfa a'i gwasanaeth.

Mae'r warchodwriag yn sicrhau bod yr holl systemau cyfathrebu ac ymgysylltu â rhieni yn dda. Roedd rhieni yn derbyn gwybodaeth am eu plant drwy gyswllt dyddiadur dyddiol pe dymunent, neu sgwrs anffurfiol wrth ddod i hebrwng eu plant. Roedd y warchodwraig hefyd yn rhyngweithio gyda gwarchodwyr eraill er mwyn rhoi cyfleoedd estynedig i blant ryngweithio gyda'u cyfoedion.

5. Gwelliannau sydd eu hangen ac argymhellion yn dilyn yr arolygiad hwn

5.1 Meysydd o ddiffyg cydymffurfio a nodwyd gan arolygiadau blaenorol

Dim

5.2 Argymhellion ar gyfer gwella

1) Sicrhau bod y drws allanol wedi ei gloi bob amser

2) Datblygu'r ymarferion tân cyfredol i sicrhau bod pob plentyn yn ymwybodol o'r weithdrefn a

3) Cofnodi arferion cynnal a chadw'r adnoddau.

6. Sut y gwnaethom gynnal yr arolygiad hwn

Roedd hwn yn ymweliad dirybudd er ein bod wedi ffonio ychydig amser o flaen llaw i gadarnhau pa ddyddiau ac amseroedd roedd y warchodwraig ar gael. Cynhaliwyd yr arolygiad ddydd Llun 9 Rhagfyr 2019 o 9:35 tan 14:30. Trefnwyd i ffonio’r warchodwraig ar 12 Rhagfyr i adrodd yn ôl. Fe wnaethom:

- arsylwi gweithgareddau tu fewn a thu allan;
- adolygu gwybodaeth oedd eisoes gan AGC – sef Datganiad o Ddiben ac adroddiad cyn cofrestru;
- siarad gyda’r warchodwraig a’r plant oedd yn bresennol;
- edrych ar ystod eang o ddogfennau, polisïau a gweithdrefnau, 3 o ffeiliau plant, asesiadau risg a llyfr damweiniau ac
- arsylwi amrywiaeth o weithgareddau yn ystod yr arolygiad a rhyngweithio gyda’r plant.

Ceir gwybodaeth bellach am yr hyn yr ydym yn ei wneud ar ein gwefan:
www.arolygiaethgofal.cymru

7. Ynglŷn â'r gwasanaeth

Y math o ofal a ddarperir	**Gwarchodwr Plant**
Person(au) Cofrestredig	**Sioned Roberts**
Uchafswm y lleoedd a gofrestrwyd	**10**
Ystod oedran y plant	**I fyny at 12 oed**
Oriau agor	**7:30 – 17:30** **Llun i Gwener**
Prif iaith y gwasanaeth	**Cymraeg**
Dyddiad arolygiad blaenorol Arolygiaeth Gofal Cymru	**Arolygiad Ôl-gofrestru**
Dyddiadau'r ymweliad arolygu hwn	**09 Rhagfyr 2019**
Ydy hwn yn wasanaeth Dechrau'n Deg?	**Nac ydy**
A yw'r gwasanaeth yn darparu addysg y blynyddoedd cynnar ar gyfer plant tair a phedair blwydd oed?	**Nac ydy**
Ydy'r gwasanaeth hwn yn darparu cynnig gweithredol Y Gymraeg?	Mae hwn yn wasanaeth sy'n darparu 'Cynnig Gweithredol' y Gymraeg. Mae'n darparu gwasanaeth sy'n rhagweld, yn nodi ac yn diwallu anghenion y Gymraeg ac anghenion diwylliannol y plant sy'n defnyddio, neu a allai, ddefnyddio'r gwasanaeth.
Gwybodaeth ychwanegol:	

Dyddiad Cyhoeddi 30/03/2020.